

Przedmiotowy System Oceniania z geografii dla klasy V - VIII

Przedmiotowy System Oceniania (PSO) z geografii jest zgodny z podstawą programową oraz obowiązującym w szkole Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania (WSO) zawartym w Statucie.

Uprawnienia Nauczyciela.

1. Ocenę śródroczną i roczną z zajęć edukacyjnych można wystawić z minimum 3 ocen cząstkowych.
2. Nauczyciel w realizacji programu nauczania i wychowania ma prawo do swobody stosowania takich metod nauczania, jakie uważa za najwłaściwsze spośród uznanych przez współczesne nauki pedagogiczne oraz do wyboru spośród zatwierdzonych do użytku szkolnego podręczników i innych pomocy naukowych.
3. Nauczyciel ma prawo zdecydować o realizacji programu nauczania z zastosowaniem podręcznika, materiału edukacyjnego lub materiału ćwiczeniowego lub bez zastosowania podręcznika, materiału edukacyjnego lub materiału ćwiczeniowego.
4. Nauczyciel ma prawo decydowania o treści programu koła lub zespołu, jeśli takie zostało przydzielone.
5. Nauczyciel ma prawo wyboru narzędzi sprawdzania i oceniania.
6. Nauczyciel ma prawo do stosowania indywidualnych sposobów oceniania w zakresie wskazanym w Statucie.

I. Formy i sposoby oceniania wiedzy i umiejętności uczniów.

Ocenie podlegają (waga oceny cząstkowej):

- 1) prace pisemne (sprawdziany, testy)-waga 5,
- 2) kartkówki (różnego rodzaju) - waga 2-4,
- 3) odpowiedzi ustne - waga 3,
- 4) ćwiczenia praktyczne uwzględniające specyfikę danego przedmiotu (praca indywidualna, karty pracy, praca w grupach, itp.) – waga 1-4,
- 5) pokaz, autoprezentacja, projekt – waga 3-4,
- 6) pracy na lekcji - waga 3,
3 x „+” = 5 (3 plusy są zamieniane na ocenę bardzo dobrą jako odpowiedź ustna),
6 x „+” = 6 (6 plusów są zamieniane na ocenę celującą jako odpowiedź ustna),
- 7) konkursy:
  - a) udział w konkursach waga 1-5 (ocena cząstkowa - bardzo dobry),
  - b) osiągnięcie sukcesu w konkursie waga 3-5 (celujący),
- 8) inne: orientacja na mapie fizycznej Polski, poszczególnych kontynentów, świata, krajobrazowej świata – waga 4.
- 9) Jeśli uczeń podczas pisania sprawdzianu, kartkówki korzysta z dodatkowych pomocy („ściągi” itp.) otrzymuje ocenę niedostateczną.

Przygotowanie do zajęć:

- 1) Podstawą pracy ucznia na lekcji jest zeszyt przedmiotowy, zeszyt ćwiczeń (jeśli jest dostępny), podręcznik.
- 2) Uczeń ma obowiązek prowadzić zeszyt, wykonywać ćwiczenia w zeszycie ćwiczeń (jeśli jest i na bieżąco je uzupełniać kiedy jest nieobecny).
- 3) Uczeń może raz w półroczu zgłosić nieprzygotowanie do zajęć (nieprzygotowanie

- do odpowiedzi, brak zeszytu, podręcznika lub ćwiczeń).
- 4) Powinien to uczynić przed rozpoczęciem lekcji.
  - 5) Nieprzygotowanie odnotowuje się w dzienniku elektronicznym w zakładce „Uwagi”.
Po wyczerpaniu limitu wpisów, uczeń otrzymuje punkty ujemne zgodnie z Punktowym Systemem Oceniania Zachowania.
  - 6) Pisemne sprawdziany są obowiązkowe. Zapowiadane są one z tygodniowym wyprzedzeniem i poprzedzone są lekcją powtórzeniową.

Przy ocenianiu prac pisemnych (wg skali punktowej) obowiązuje następująca skala procentowa przeliczona ze zdobytych punktów i wynikające z niej oceny cząstkowe:

- 1) 100% - celujący,
- 2) co najmniej 90% - bardzo dobry,
- 3) co najmniej 75% - dobry,
- 4) co najmniej 50% - dostateczny,
- 5) co najmniej 30% - dopuszczający,
- 6) poniżej 30% - niedostateczny.

II. Kryteria wystawiania ocen po I półroczu oraz na koniec roku szkolnego.

Szczegółowe kryteria wystawienia oceny klasyfikacyjnej określone są w WSO.

1. Ocena półroczna i roczna jest wystawiana na podstawie średniej ważonej ocen cząstkowych wg poniższej skali:

1) celujący:

- a) co najmniej 5,50,
- b) co najmniej 5,30 i uzyskanie znaczących osiągnięć w konkursach zewnętrznych,
- c) co najmniej 4,70 i uzyskanie tytułu laureata lub finalisty w Wojewódzkim Konkursie Przedmiotowym,

2) co najmniej 4,70-bardzo dobry,

4,50 - 4,69 - dobry, z możliwością poprawy na ocenę bardzo dobry,

3) 3,70 - 4,49-dobry,

3,50 - 3,69 - dostateczny, z możliwością poprawy na ocenę dobry,

4) 2,70 - 3,49-dostateczny,

2,50 - 2,69-dopuszczający, z możliwością poprawy na ocenę dostateczny,

5) 2,00 - 2,49-dopuszczający,

6) 0 - 1,99- niedostateczny.

2. Dopuszcza się odstępstwa od powyższych ustaleń w zależności od specyfiki przedmiotu.

Nauczyciel może wziąć pod uwagę zaangażowanie i wkład pracy ucznia.

3. Ostateczną decyzję w sprawie wystawienia oceny podejmuje nauczyciel przedmiotu.

III. Zasady uzupełniania braków i poprawiania ocen, nieobecności.

1. W przypadku nieobecności ucznia podczas sprawdzianu lub kartkówki uczeń otrzymuje wpis "nb" do dziennika elektronicznego i ma obowiązek napisać pracę na następnej lekcji lub po dłuższej nieobecności w uzgodnionym terminie z nauczycielem.

2. Uczeń ma prawo poprawić każdą ocenę niedostateczną oraz niezadowolającą go oceny.
3. Poprawiona ocena otrzymuje tę samą wagę, a ocena otrzymana przy pierwszym podejściu zostaje zapisana w nawiasie i dziennik nie wlicza jej wtedy do średniej.
4. Oceny z prac pisemnych poprawiane są na sprawdzianach, kartkówkach poprawkowych w terminie ustalonym przez nauczyciela i ucznia. Jeżeli uczeń nie poprawi sprawdzianów, kartkówek skutkuje to utratą szansy na poprawę oceny.
5. Uczeń ma prawo być niepytany tego dnia, który jest pierwszym dniem po jego nieobecności, trwającej co najmniej 3 dni. Powyższe nie dotyczy zajęć odbywających się raz w tygodniu, kiedy uczeń był obecny na zajęciach, na których realizowane były treści objęte sprawdzaniem wiedzy (odpowiedź ustna, prace pisemne, kartkówki).
5. Sposób poprawiania klasyfikacyjnej oceny niedostatecznej półrocznej lub rocznej regulują przepisy WSO i rozporządzenia MEN.

IV. Wymagania na poszczególne oceny dla klasy V - VIII

1) ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- a) wyczerpująco posiadał wiedzę i umiejętności określone w podstawie programowej z geografii,
- b) rozwija swoje zainteresowania poprzez wyszukiwanie i poznawanie literatury naukowej,
- c) samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- d) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych z programu nauczania danej klasy,
- e) rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania danej klasy,
- f) reprezentując szkołę, osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, kwalifikując się do finałów na szczeblu lokalnym, regionalnym, wojewódzkim lub krajowym,
- g) w przypadku braku konkursów lub zawodów sportowych na danym poziomie edukacyjnym uczeń może uzyskać ocenę celującą pod warunkiem spełnienia wszystkich pozostałych wymagań.

2) ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- a) opanował treści i umiejętności przewidziane w podstawie programowej,
- b) wykazuje umiejętności obserwacji i wyciągania z niej wniosków,
- c) poprawnie i swobodnie posługuje się terminologią geograficzną,
- d) rozwija swoje zainteresowania pod kierunkiem nauczyciela,
- e) systematycznie i wszechstronnie przygotowuje się do lekcji,
- f) chętnie bierze udział w dyskusjach, czasem je inicjuje,
- g) sprawnie korzysta ze wszystkich dostępnych i wskazanych przez nauczyciela źródeł informacji, potrafi również, korzystając ze wskazówek nauczyciela, dotrzeć do innych źródeł informacji,
- i) samodzielnie rozwiązuje postawione przez nauczyciela problemy i zadania, posługując się nabytymi umiejętnościami,
- k) potrafi poprawnie rozumować w kategoriach przyczynowo - skutkowych.

3) ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- a) opanował treści i umiejętności przewidziane w podstawie programowej,
- b) wypowiedzi jego są samodzielne, rzeczowe, ale mniej płynne,
- c) samodzielnie wyciąga wnioski,

- d) rozumie znaczenie większości pojęć z zakresu geografii, stosuje je w miarę poprawnie, wykonuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne, e) potrafi wytłumaczyć typowe zjawiska geograficzne,
- f) potrafi korzystać ze wszystkich poznanych w czasie lekcji źródeł informacji,
- g) umie samodzielnie rozwiązywać typowe zadania i problemy, natomiast zadania o stopniu trudniejszym wykonuje pod kierunkiem nauczyciela,
- h) stosuje zdobytą wiedzę w praktyce.

4) ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) opanował podstawowe elementy wiadomości programowych pozwalające mu na rozumienie najważniejszych zagadnień przewidzianych w programie danej klasy,
- b) odpowiada na pytania przy niewielkiej pomocy nauczyciela,
- c) potrafi wykonać typowe zadania o małym stopniu trudności (np. obserwacji, omówić wykres, rysunek,
- d) sporadycznie, samodzielnie zgłasza swój udział w dyskusjach, rozmowach,
- e) potrafi rozwiązywać podstawowe problemy przy pomocy nauczyciela,
- f) potrafi przy pomocy nauczyciela skorzystać z podstawowych źródeł informacji,
- g) potrafi wykonać proste zadania o niewielkim stopniu trudności.

5) ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- a) ma braki w opanowaniu wiedzy i umiejętności w zakresie wymagań podstawowych, ale braki te nie przekreślają możliwości zdobycia podstawowej wiedzy w ciągu dalszej nauki,
- b) ma trudności w posługiwaniu się słownictwem geograficznym,
- c) zadania typowe rozwiązuje tylko przy pomocy nauczyciela,
- d) przy pomocy nauczyciela potrafi wykazać się niewielką znajomością pojęć z zakresu geografii,
- e) nie wykazuje postawy biernej, stara się pokonać swoje trudności w nauce,
- f) nie stara się brać udziału w lekcji,
- g) zna podstawowe fakty, których znajomość jest niezbędna z punktu widzenia realizacji celów przedmiotu w danej klasie i nieodzowna do dalszego kształcenia,
- h) przy pomocy nauczyciela potrafi wykonać proste zadanie wymagające zastosowania podstawowych umiejętności.

6) ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) nie opanował wiadomości i umiejętności zawartych w podstawie programowej, a powstałe braki uniemożliwiają mu dalsze zdobywanie wiadomości i umiejętności w klasie programowo wyższej,
- b) nie zna pojęć geograficznych,
- c) przy pomocy nauczyciela nie potrafi wytłumaczyć zjawisk geograficznych (przyrodniczych),
- d) odpowiedzi pozbawione są samodzielności,
- e) nie jest w stanie rozwiązywać zadań o niewielkim, elementarnym stopniu trudności, nawet przy pomocy nauczyciela,
- f) nie chce pokonać trudności, mimo stworzonych przez nauczyciela możliwości.

Nauczyciel geografii
mgr Krzysztof Ciemny